

Arany László

MAGYAR
NÉPMESÉK

Hangos képeskönyv

Arany László közismert Magyar népmesék kötetét adjuk közre új formában, hangos képeskönyvként, szép nyomdai kivitelben, színes illusztrációkkal.

A rajzokat Varsányi Ferenc grafikus és animációs filmrendező készítette. Legutóbbi hasonló munkái: Móricz Zsigmond: Állatmesék; Móra Ferenc: Gyerekversek; Varsányi József: Tádé világgá megy; Varsányi József: Mikulásjáték – Levelek Pannitól.

A hangfelvételt Varsányi Péter színházi rendező, doktorandusz rendezte. Előadó: Albert Adrienn amatőr előadóművész. Ők is kiadónk állandó munkatársai, több hangoskönyvünk készítői.

A hanganyagot a www.amtak.hu oldalról, az alábbi QR kóddal lehet letölteni. Látogass el megújult honlapunkra, és böngéssz a kínálatban!

5500 Ft

9 786156 028075

AMTAK Bt., 2024

ARANY LÁSZLÓ
MAGYAR NÉPMESÉK

Varsányi Ferenc
illusztrációival

M

Hol volt, hol
gon egy vak kir
de mindhiába, e
egy orvosságot
ki kérdezte tőle
tudják megszer

Volt ennek a
összebeszéltek,
az orvosság, s m
az ajtóban, elke

– Felséges kir
király atyántól,
tünk, hogy azt a

A király erre
nagy kés, azt fel
a kés megállott
kiszaladt a házb

Másnap a kö
ez is kiszaladt a

Harmadik na
ereszteni, hogy
megy, de a királ
jött, ehhez is ho
hanem megállt,
a sipkáját kicsap
sem ijedt meg, s

– Itt van a kés
mondja meg, mi

Nagyon megilletődött ezen a beszéden a király, nemhogy megölte volna ezért a fiát, hanem összevissza ölelte, csókolta.

– No, kedves fiam – mondja neki –, nemhiába voltál te egész életemben nekem legkedvesebb fiam, de látom, most is te szántad el magad legjobban a halálra az én meggyógyulásomért (mert a kést is csak azért hajítottam utánatok, hogy meglássam, melyikötök szállna értem szembe a halállal), most hát neked megmondom, hogy mitől gyógyulna meg a szemem. Hát kedves fiam, messze-messze, a Veres-tengeren is túl, a hármashegyén is túl lakik egy király, annak van egy aranytollú madara, ha én annak a madárnak csak egyszer hallhatnám meg a gyönyörű éneklését, mindjárt meggyógyulnék tőle; de nincs annyi kincs, hogy odaadná érte az a király, mert annyi annak az országában az arany-ezüst, mint itt a kavics.

Amint ezeket a királyfi megértette, kiment a testvéreihez, elmondott nekik mindent; azok aztán mentek egyenesen az apjukhoz, hogy ők hát most elmennek azért a madárért, tették magukat rettenetesen, hogy így hozzák, úgy hozzák el, ha ezer ördög őrzi is. A legkisebb királyfi is el akart menni, de a bátyjai nem vitték, hogy biz őutánuk ne csikókodják, minek menne el bajnak; aztán meg az öreg király sem eresztette sehogy sem.

– Már édes fiam, te csak maradj itthon énmeltem, segíts egyben-másban öreg fejeknek, sok már nekem magamnak egy ország gondja; de még meg is halhatok addig, míg oda lesznek, akkor – ha te is elmennél, kire maradna az ország?

Hajlott a jó szóra a királyfi, otthon maradt. A bátyjai elindultak nagy hűhóval, tizenkét társzekeret megraktak arannyal-ezüsttel útiköltségnek, elbúcsúztak az öreg királytól, megígérték neki, hogy egy esztendő alatt, ha török, ha szakad, elhozzák az aranytollú madarat, azzal elmentek.

Eltelt az egy esztendő, de nem jött haza a két királyfi, eltelt a második is, harmadik is, negyedik is, mégsem hallatszott semmi hírek. Már a legifjabb királyfi bizonyosnak tartotta, hogy odavesztek, el is akart már sokszor indulni utánuk, de az apja nem eresztette; hanem mikor már az ötödik esztendő is a vége felé járt, a királyfinak sehogy sem volt maradása, hiába volt minden beszéd, nem hallgatott rá, elindult. Egy régi, hűséges szolgát lóra ültetett,

maga is lóra ült,

Mentek, men
öreg király orszá

Amint kívül
megállt a csárda
totta az ajtót, be
ember két kocsr
az inas a bort, n

Már jó ideig
aztán az inas tö

– Jaj, felsége
megharagszik é

– Nem harag

– No hát, ha
a két rongyos er

– Láttam úgy

– Ó, felséges

– Mondjad ne

– Hát amint

nek tetszetek, n
fogni, megkérd

aki itt táncol?” A
már nekem, kirá

aranytollú mada
tengeren is kelle
itt esznek-isznak

a már mind elfog
Ez aztán abbam

Nagyon elsz
de az inas erősi

majd visszafelé
Mentek aztán

vált, egyik se tudta a járást, elkezdtek tanácskozni, hogy merre menjenek. Amint ott tanácskoznak, egyszer – mintha csak a föld alól bújt volna ki, vagy az égből csöppent volna – ott termett egy szép nagy róka. A királyfi, amint meglátta, nyúlt a nyila után, hogy majd meglövi, hát, uramfia, tán nem is hinnék kendtek, ha nem mondanám, megszólalt a róka emberi nyelven:

– No, felséges királyfi, hát eltévedtek, vagy min tanácskoznak?

– Hiszen nem tévedtünk éppen el – felelt neki a királyfi –, hanem azt csakugyan nem tudjuk, hogy e közül a két út közül melyik visz a Veres-tengerhez. Hát miért kérded?

– Csak azért, mert én útba tudom igazítani a királyfit, tudom a járást ezen a tájékon. De hát miért mennek a Veres-tengerhez?

A királyfi elbeszélte, hogy mi járatban vannak, töviről hegyire; mikor aztán vége szakadt a beszédjének, megint megszólalt a róka:

– Bizony, nagy munka vár a királyfira, de nem is tudja elvégezni, hacsak én nem adok tanácsot, azért hát lépünk egyezsége: én segítem a királyfit jó szóval mindenütt, ahol csak szükség lesz rá, ezért aztán mikor visszajövet hozza a királyfi a sok aranyat, ezüstöt, drágaságot (mert tudom, hogy hoz), mindenem, de mindenem az utolsó tűig megosztozik velem.

A királyfi egy kicsit gondolkozott, de azután gondolta, hogy minek neki az arany-ezüst, csak a madár legyen meg, hát csak ráállott. Erre a róka kihúzott a farka végéből hét szál szőrt, odaadta a királyfinak.

– No, felséges királyfi, itt van hét szál szőr, ha jártában-keltében akárhol akármi baja akad, csak szakítson el egy szálat, én mindjárt ott termek tanácsot adni.

Azután megmutatta a róka, hogy melyik út visz a Veres-tengerhez, jó utat kívánt a királyfinak, s megint eltűnt éppen úgy, ahogy jött, mintha csak a föld nyelte volna el.

Ment, mendegélt a királyfi az inasával, egyszer – nagy sokára – elértek a Veres-tenger partjára. Amint a királyfi végignézett azon a roppant nagy vízen, elborzadt belé, nem látta sem szélét, sem hosszát. „Ó, én Uram, Istenem – gondolta magában –, hogy megyek én át ezen a nagy vízen, mikor azt se tudom, melyik a szélessége?” Csak akkor jutott eszébe a róka, mind-

járt elszakított e
bújt volna ki, va

– Mi baja van

– Bizony nem

– No, azon n

csak vágjon nek

amikor látja, ho

olyan darab szár

meg, azután me

egy másik almát

Többet aztán ne

Ezzel a róka

a vízbe, elkezdte

hajított a királyfi

hogy elfért voln

azután megint n

elhajított a király

negyedszer is al

azután gondolkoz

keressék az aran

kellett szakítan

Ott termett n

– No, róka p

tollú madarat?

– Hát látja-e

– Hogyne lát

– No, hát abb

felséged bő ing

menjen oda a p

fára felakasztva,

érjen, mert akko

Ha pedig mégis

majd a király kérdi, hogy mert ahhoz a madárhoz nyúlni, csak ezt mondja felséged: „Hogyne mertem volna, mikor széles e világon, kis Magyarországon nincsen olyan betyár, mint én.” Többet aztán nem mondok.

Úgy tett a királyfi, ahogy a róka mondta. Az inasát otthagya a tengerparton, maga felöltözött betyáros ruhába, elindult a palota felé. Nem ment egyenesen a palotába, hanem elkerült a kert alá; hát amint odaért, elállt szeme-szája, mert még a hátulsó sövénye is a kertnek mind csupa aranyból-ezüstből volt fonva. Amint kibámulta magát, bemászott szép csendesen a kerítésen, széjjel-nézett a kertben, vigyázta, hogy hol látná meg az aranytollú madarat. De biz azt eleinte meg nem látta volna, ha az orrához ütődött volna is, úgy elvette szeme fényét a nagy csillogás-villogás; de hogyisne! mikor minden fának ezüst volt a törzse, arany a gallya, gyémánt a gyümölcse. Mikor aztán félig-meddig betelt a nézéssel, elindult a madarat keresni, meg is találta nemsokára, ott ugrált egy gyémántkalickában, egy ágas-bogas aranyfára felakasztva. Amint meglátta a királyfi, ment egyenesen érte, hogy levegye; nem volt magasra téve, felérte a földről is, nem kellett érte felmászni, hanem amint vette volna le, a borjúsájú ing megakadt egy gallyba, megrántotta; erre az egész kert megzendült, mintha ezer meg ezer haranggal harangoztak volna, a kertészek mindjárt ott termettek, megfogták a királyfit, vitték egyenesen a király gazdájokhoz. A király, amint a nagy sok beszéd után megtudta, hogy mi a baj, elkezdte szidni a királyfit:

– Hát te akasztófára való, hogy mertél arra még csak gondolni is, hogy az én aranytollú madaramat ellopod?

– Hogyne mertem volna – felelt rá a királyfi hetykén –, mikor széles e világon, kis Magyarországon nincsen olyan betyár, mint én!

Nagyon megörült ennek a beszédnek a király.

– No! öcsém, ha olyan nagy betyár vagy, van a szomszéd királynak egy lova, az egész ló ezüstből van, a szőre meg színaranyból, ha te ezt nekem ellopod, neked adom az aranytollú madarat meg még ráadásul minden gyémántgyümölcsőmből egy-egy vékát, aranygallyat meg, amennyit elbírsz.

Megígérte a királyfi, hogy ellopja, ha az életébe kerül is, azzal visszament az inasához a tengerpartra, elszakította a harmadik szál szőrt is. Ott termett a róka megint.

– No, királyfi!

– Hát bizony aranytollú madarat termett, hogy bizony

– Biz azt, felöltözik felségednek, van egy üveg palotájába vigye oda, felségednek adják, megisszák, a lovát, hanem vigyázzon akarja hozni, vigyázzon megszólalnak, felségednek szerencsétlenül jár az elsőnek mond

Ezzel eltűnt a róka. Felöltözött a király palotája felé, de csak maga meglátta a többi kocsisok között a szőrű, ezüsthúsú a farkát, tizenkét

Megijedt ettől, sündörgött ott a szőrt a széna között, megtalálta, kihú

– Nézzétek csak, melyik szolgáló

Erre a többi kocsis részeg lett valamennyi a munkához: akikkel azokkal a kecské

adott a markába, aki meg a farkát, annak egy nyövet kendert, mikor aztán így elhelyezte őket, a lovat szépen kivezette az istállóból; hanem amint körülnézett, meglátta a falon a gyémántszerszámot, nagyon megfájult rá a foga, nem tudta otthagyni. „Már ezt, akár élek, akár halok, elviszem” – gondolta magában; le is vette a falról, hanem amint vitte volna ki az ajtón, hozzáütődött az ajtófélfához, megcsendült a sok csengő, a kocsisok felébredtek, megfogták a királyfit. Vitték egyenesen király gazdájokhoz, elmondták neki, hogy hogy akart ez a legény lopni.

A király elkezdte szidni, ahogy csak tudta:

– Hát te imilyen-amolyan akasztófavirág, hogy mertél még csak arra gondolni is, hogy az én ezüsthúsú, aranyszörű lovamat ellopod?

– Hogyne mertem volna – felelt ennek is nagy hetykén a királyfi –, mikor széles e világon, kis Magyarországon nincsen olyan betyár, mint én!

– No ha olyan nagy betyár vagy, van a szomszéd királynak egy olyan szép leánya, hogy szem nem látott még olyat, ha te azt nekem ellopod, neked adom az aranyszörű lovat, a gyémántszerszámot meg még ráadásul tíz köből aranyabrákot.

Jól van; megígérte a királyfi, hogy ellopja, azzal kiment a város végére az inasához. Itt megint mit volt mit tenni? Elkellott szakítani a negyedik szál szőrt is. Ott termett a róka.

– No, mi a baj, felséges királyfi?

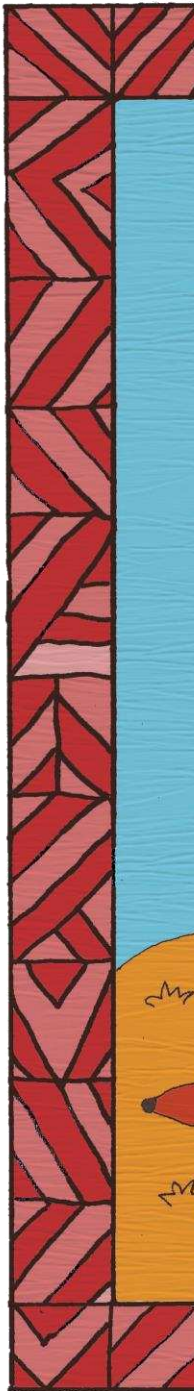
– Hát csak ez meg ez. – Itt elbeszélte a királyfi, hogy már meg királykisasszonyt kellene neki lopni.

– No, királyfi – mondja a róka –, most öltözzék fel szakácsruhába, menjen el ahhoz a királyhoz, szegődjék be szakácsnak. Délben majd felséged vigye be a levest, hanem az ajtóban ejtse el. Többet nem mondok.

Eltűnt a róka megint, a királyfi pedig az inasával ment a harmadik király országa felé. Mikor ahhoz a városhoz értek, ahol a király lakott, felöltözött a királyfi szakácsruhába, az inasát a város végén hagyta, maga bement a királyi palotába.

Éppen kint sétálgatott a király az udvaron; odament hozzá a királyfi.

– Felséges király, én szakács vagyok, azért jöttem, hogy beszegődjek

felségedhez, hogyha megfogadna.

– Jól van, fiam, én megfogadlak, éppen szakácsra van most szükségem; jó, hogy jöttél.

Beszegődött hát a királyfi szakácsnak, mindjárt is bement a konyhába; hanem a másik szakács egész délelőtt lármázott rá, mert minden ételt elrontott. Következett az ebéd ideje, a régi szakács sehogy se akarta megengedni a királyfinak, hogy az ételt ő vigye be, de az addig könyörgött neki, míg utoljára mégis ráállott. Amint hát vitte volna be a királyfi a levest, az ajtónál szántsándékkal megbotlott, elejtette a tálat, hogy összetört. A királykisasszonynak már akkor megtetszett a szép szál legény, mikor belépett, mikor meg a tálat elejtette, mindjárt gondolta, hogy aligha igazi szakács ez, mert akkor nem lett volna ilyen ügyetlen, jobban vigyázott volna; amint pedig szedte össze a cserepet, meglátta a kisasszony az ujján az aranygyűrűt, mindjárt gondolta, hogy nem lehet más, mint valami királyfi. Nem is hagyta abba a dolgot, hanem másnap nem ment be ebédelni az apjához, a maga szobájába terítettett két emberre; aztán behívatta az új szakácsot, ott mindjárt maga mellé ültette, kérdezte tőle, hogy hol vette azt a szép gyűrűt. A királyfi elbeszélte, hogy ő nem szakács, hanem egy gazdag király fia, meg mást is mindent, az egész élete folyását, mindjárt beleszerettek egymásba halálosan. A kisasszony is elbeszélte, hogy az ő kezét most egy igen-igen gazdag király kérte meg, de neki nincs kedve hozzámenni, mert már olyan öreg, hogy a hamut is mamunak mondja, hanem ez az apjának mind nem használ, erőlteti, hogy menjen hozzá.

– Most hát, szívem szép szerelme, te az enyém, én a tied, nincs más mit tenni, hanem az éjjel szökjünk meg, majd a te apád országában megesküdhetünk.

Kapott a királyfi két kézzel a tanácson, mindjárt elhatározták, hogy még azon az éjszakán, majd ha mindenki lenyugszik a királyi udvarban, megszöknek, reggelre pedig, ha lehet, túl teszik magukat a határon. Ezzel kiment a királyfi a kisasszony szobájából, várta az éjfélt; csak akkor jutott eszébe, hogy neki ezt a kisasszonyt a szomszéd királynak kell vinni, hogy a lovat megkapja, mert ha azt meg nem kapja, az aranytollú madár sem lesz az övé,

anélkül pedig nem lehet. Ezen a módon, már azt is eszébe jutott, hogy a királykisasszonyt, jobb hányat, el is szöktette. El is szöktette, míg az inas a lovat szál szőrt is. Ott

– Mi a baj, fe

– Hát bizony

meg, vagy madár

– Sose búsulj

megyek felsége

Mentek aztán

meg a róka. Mik

vinni, a város v

az igazi, úgyhog

mondta az igazi

egy kis dolguk

tovább, a király

rály, amint meg

szá csókolta. A

fáradva, mert eg

je ki magát. Mik

az ezüsthúsú, ar

köböl aranyabr

utol is érte, aztá

valami dübörgé

– Hát te hog

– Csak úgy, l

Mentek meg

kellott volna vin

állattól, de a rók

Megint előreküldte a kisasszonyt az inassal meg az ezüsthúsú, aranyszőrű lóval, maga meg éppen olyan ezüsthúsú, aranyszőrű lóvá változott, úgy-hogy maga a királyfi se ismerte meg, melyik másik. Elvezette aztán a királyfi a királyhoz.

– No, felséges király, elhoztam az ezüsthúsú, aranyszőrű lovat, hanem ezt most olyan istállóba kell tenni, amelyiknek nagy ablaka van, mert ez világosságához van szokva.

Úgy tett a király, ahogy a királyfi mondta, aztán odaadta neki az aranytolú madarat, minden gyémántgyümölcséből egy-egy vékát meg annyi aranygallyat, amennyit elbirt; azzal elbúcsúztak, a királyfi ment a kisasszony után. Nem messze a várostól megint utolérte, azután mentek együtt a Veres-tenger felé. Alig mentek egy kicsit, megint utolérte őket a róka, elmondta, hogy megint búcsúzás nélkül jött el innen is, az istálló ablakán, azzal, amint elmondta, eltűnt.

Ment a királyfi a sok drágasággal; mikor már közel voltak a Veres-tengerhez, hátranéznek, hát látják, hogy jön utánok a három király három roppant nagy regement katonával, mert már akkorra észrevették, hogy megcsalta őket; megijedtek nagyon, nem tudták, mit csináljanak, csak sokára jutott eszébe a királyfinak, hogy elszakítsa a hatodik szál szőrt. Ott termett a róka, bezzeg most nem kellett neki magyarázni, hogy mi a baj, mert látta úgyis; hirtelen előkapott három almát, belebukott a vízbe, intett a királyfinak, hogy menjenek utána. Azok szót fogadtak, elkezdtek utána úszni.

Mikor már a lovak alig-alig bírták az úszást, elhajította az egyik almát, nagy darab szárazföld támadt ott mindjárt, azon megpihentek, azután mentek odább. Lövöldöztek utánuk a katonák, bele is lőttek egyszer a róka hátába, de az hirtelen bekente valami írral, mindjárt úgy beforradt, hogy a helye se látszott meg. Utánok is próbált úszni egynehány katona, hanem mikorra odaértek, ahol ezek először megpihentek, akkorra eltűnt a sziget, a sok katona mind ottveszett. Így hát, még kétszeri megpihenés után, szerencsésen átértek az innenső partra.

Mikor jól kipihenték magukat, megszólalt a róka:

– No, felséges királyfi, mármost énrám semmi szüksége, én hát megyek

dolgomra, hanem
töttünk: hogyan
megosztozunk.

A királyfi ne
aranyabrákot, ar
mondta, hogy:

– Nem addig
haszontalanságo

Ezzel elővet
ezüsthúsú, arany
azt is elosztotta

A szegény ki
sa, vesződése íg
annak van igazs
tudott egyezni.
vette magát.

– Ne búsuljon
lyakat is, nem i
né-e felséged. M
mindjárt fel is t

Ezzel elővet
járt felelevened
hétszerte szebb
a rókának a szív
is hát a kisasszo
felültek a másik
indultak.

Mentek, men
királyfit találtá
hogy két rongy
meg kíséri; kér
akasztani akarn